26.10.2026

חידושים והתפתחויות בתחום האנרגיה

חוות שרתים - כללי חיבור חדשים

יניב בירנבאום[1]

לקוחות ושותפים יקרים,

אנו שמחים להציג בפניכם, מעת לעת, שינויי רגולציה וחידושים שיש בהם בכדי להשפיע על מיזמים שונים בתחום האנרגיה.

חוות שרתים לבינה מלאכותית הפכו בשנה האחרונה לאפיק ההשקעה המרכזי במשק האנרגיה הישראלי. החלטות הממשלה מדצמבר 2025 ומיוני 2026 הציבו יעד לאומי לכוח מחשוב ריבוני, יזמים רבים התקשרו עם קיבוצים, מושבים ובעלי קרקע לקידום פרויקטים, ובתוך חודשים ספורים הוגשו למנהל המערכת בקשות לחיבור חוות שרתים בהיקף של כ-27,000 מגה-וואט - פי שלושה משיא הצריכה של המשק כולו. ביולי 2026 הקפיאה רשות החשמל את הטיפול בבקשות.

ביום 22.10.2026 פרסמה רשות החשמל להתייחסות הציבור הצעת החלטה (מישיבה 752 מיום 18.10.2026) בעניין "חיבור צרכנים מסוג חוות שרתים בגודל חיבור העולה על 8 מו"א", הקובעת לראשונה אסדרה ייעודית ומלאה לחיבור חוות שרתים: מכסה, תקרת הספק, מסלול הגשה דו-שלבי, בטוחות בסכומים משמעותיים, מנגנון השלת עומס והוראות מעבר לבקשות הקיימות.

חוזר זה עניינו בעיקרי **האסדרה המוצעת לחיבור חוות שרתים** ובמשמעויותיה המעשיות עבור יזמים, קיבוצים, מושבים ובעלי קרקע המקדמים כיום פרויקטים של חוות שרתים.

[1] יובהר, כי אין במידע המפורט במסגרת מסמך זה כדי לשמש או להיחשב כייעוץ משפטי ו/או המלצה משפטית ו/או חוות דעת משפטית ו/או תחליף לייעוץ משפטי ותכנוני קונקרטי ואין להסתמך על המידע המפורט בו בכל צורה שהיא. יובהר כי כל פעולה שתעשה על פי המידע המוצג הינה על אחריות הקורא בלבד.

מגדל ב.ס.ר 1, דרך בן גוריון 2, רמת גן 5257334
טלפון: 03-7611611 | פקס: 03-7611655
yanivb@ek-lawyers.com
www.ek-lawyers.com

<u>הרקע - מהתליית הבקשות לאסדרה ייעודית</u>

עד לאחרונה חוות שרתים חוברו לרשת ככל צרכן אחר, בשיטת "כל הקודם זוכה", וללא תנאי סף מהותיים. ביוני 2026 פרסמה הרשות שימוע ראשון לאמת מידה לצרכנים גדולים, אך בתוך כחודשיים הוגשו בקשות בהיקף של כ-19,000 מגה-וואט שהצטרפו לצבר קיים של כ-8,000. מנהל המערכת התריע כי יכולת הייצור המתוכננת במשק הפכה למגבלה האפקטיבית וכי אין באפשרותו לתת תשובות נוספות בלי לסכן את יציבות הרשת, ולפיכך קבעה הרשות ביום 15.7.2026 הוראת שעה להתליית הטיפול בבקשות (החלטה 74506). ההתלייה נמשכת עד לקבלת החלטה סופית בשימוע זה.

נכון להיום מחוברים לרשת כ-380 מגה-וואט של חוות שרתים, וניתנו התחייבויות לחיבור של 1,587 מגה-וואט נוספים שטרם חוברו (600 במתח גבוה מעל 8 מו"א ו-912 במתח עליון). הרשות מסווגת חוות שרתים כקטגוריית צריכה נפרדת ("מתקן צריכה עתיר מחשוב"), בשל פרופיל הצריכה הרציף, ההספקים החריגים, הפער בין קצב ההקמה (2-4 שנים) לבין קצב פיתוח הרשת והייצור (5-12 שנים), והתמריץ שנוצר להגשת בקשות ספקולטיביות לתפיסת מקום ברשת. ההגדרה חלה גם על חווה המחולקת למספר חיבורים.

<u>המכסה הייעודית ותקרת ההספק</u>

הרשות מציעה להקצות **מכסה ייעודית של עד 1,000 מגה-וואט** במונחי גודל חיבור, בנוסף לכ-2,000 מגה-וואט שכבר אושרו, וכן לשמור **רזרבה נוספת של עד 300 מגה-וואט** לצרכים מקומיים של המדינה, שאופן חלוקתה ייקבע בהחלטה נפרדת. לפי הערכת הרשות, מימוש מלא של המכסה יביא את צריכת חוות השרתים לכ-20% מסך הצריכה במשק.

גודל החיבור לחווה אחת לא יעלה על 200 מגה-וואט. בקשה להספק גבוה יותר אינה יכולה להיות מוגשת כלל, ובקשות קיימות שביקשו יותר ייבחנו כאילו ביקשו 200 מגה-וואט. ההצעה אינה כוללת מגבלת מיקום - ניתן להגיש בקשות באזורי ביקוש ובפריפריה כאחד.

המכסה תחולק לפי **סדר העמידה בתנאי הסף** להגשת בקשת חיבור, עד ליום 1.6.2028 ("תום תקופת האסדרה"). עם זאת, הרשות מציינת כי הפער בין ההיצע לביקוש מקנה למכסה ערך כלכלי רב, והיא **שוקלת לקבוע קריטריונים לתיעדוף** במקום "כל הקודם זוכה" - בין היתר עדיפות לבקשות הדורשות פחות השקעות בפיתוח הרשת, התומכות ביעד שילוב האנרגיות המתחדשות או במתן שירותי גמישות למערכת, או הנותנות מענה לצרכי המחשוב המקומיים. הרשות מבקשת במפורש את התייחסות הציבור לשאלה זו, לסוגי הקריטריונים ולמשך התקופה שבה תינתן הזדמנות לעמוד בתנאי הסף. ככל שיוחלט על קריטריונים - יפורסם שימוע נוסף.

<u>מסלול דו-שלבי: בדיקת ישימות ובקשת חיבור</u>

שלב ראשון - בדיקת ישימות (אמת מידה 35כג1(ב)-(ג)). כל בקשה לחיבור חוות שרתים מעל 8 מו"א תוגש כברירת מחדל למנהל המערכת (ולא למחלק) לבדיקת ישימות, בתעריף של 26,050 ₪. מנהל המערכת ישיב בתוך 60 ימי עבודה ויפרט את הפרויקטים הנדרשים לחיבור ולוחות הזמנים הצפויים, את הפרויקטים המתחרים באותו אזור, את מגבלות הרשת, את הדרישות הטכניות, את האפשרות לחיבורים זמניים במתח גבוה ואת יתרת המכסה הפנויה. התשובה **אינה שומרת מקום ברשת ואינה מהווה התחייבות**, והיא תעמוד בתוקפה רק אם תוגש בקשה לאישור תכנית מפורטת בתוך חצי שנה ותאושר תכנית מפורטת לחוות, לתחנת המשנה ולקו המסעף בתוך שלוש שנים.

בטוחת ההתמודדות על המכסה (הוראת שעה עד 1.6.2028). מבקש המעוניין להתמודד על המכסה הייעודית יידרש להפקיד, בתוך 45 יום מתשובת הישימות, **בטוחה דיגיטלית בסך 0.5 מיליון ₪ לכל מגה-וואט מבוקש**. הבטוחה תחולט במלואה אם המבקש לא יעמוד בתנאי הסף להגשת בקשת חיבור עד תום תקופת האסדרה ונותרה יתרה במכסה, ותוחזר במלואה אם המכסה התמלאה או אם המבקש עמד בתנאים אך קיבל תשובה שלילית.

שלב שני - בקשת חיבור לקבלת התחייבות (אמת מידה 35כג1(ד)-(ה)). להגשת בקשת חיבור נקבעו תנאי סף מצטברים:

- **תכנית מפורטת מאושרת** המאפשרת מתן היתר בנייה ללא צורך בתכנית נוספת - לחוות השרתים, לתחנת המשנה ולמסעף החיבור.
- **הגשה על ידי הבעלים הרשום** של חטיבת הקרקע או מיופה כוח מטעמו.
- **חוות דעת מהנדס חשמל** לפיה השטח המוקצה בתכנית מאפשר את הקמת כלל צרכי החווה.
- **הצהרה** כי גודל החיבור המבוקש אינו עולה על ההספק הדרוש לעומס המחשוב המרבי המתוכנן ולשירותים הנלווים, בתוספת יתירות של 10% לכל היותר.
- משטר עבודה צפוי (כולל קצב עלייה וירידה בצריכה), תכנית רב-שנתית לקצב גידול הצריכה ופרטי ייצור עצמי.
- **בטוחה דיגיטלית בסך 2 מיליון ₪ לכל מגה-וואט מבוקש** לטובת מנהל המערכת (חווה של 200 מגה-וואט - 400 מיליון ₪), המחליפה את בטוחת שלב הישימות.
- תשלום תעריף בדיקת הבקשה בסך 49,484 ₪.

מנהל המערכת ישיב בתוך 60 ימי עבודה. התשובה תהיה **שלילית אם לוח הזמנים הצפוי לחיבור עולה על 7 שנים** או אם לא נותרה מכסה פנויה. אם לא ניתן לספק את מלוא ההספק במועד המבוקש, ייקבע חיבור בשלביות או גודל חיבור מאושר מופחת. סדר בדיקת הבקשות ייקבע לפי מועד העמידה בתנאי הסף.

הסכם מחייב עם לקוח. כתנאי לחתימה על הסכם התיאום הטכני יידרש מבקש החיבור להציג הסכם מחייב עם לקוח בשיעור של **35% לפחות מעומס המחשוב המרבי המתוכנן, לתקופה של שלוש שנים לפחות**, כאשר מועד תחילת השירות אינו מאוחר משישה חודשים לאחר מועד החישמול. ההסכם יכול להיות מותנה לכל היותר בהשלמת המתקן, ואין להגישו במסגרת יותר מבקשה אחת. מנהל המערכת רשאי להיעזר במטה הלאומי לבינה מלאכותית לאימות תנאי זה.

חיבור במתח גבוה. אם קבע מנהל המערכת בבדיקת הישימות כי ניתן לחבר את החווה במתח גבוה, הבקשה תועבר למחלק לפי אמת מידה 35יב המתוקנת, בכפוף לאותם תנאי סף ולתשלום מקדמה של 10% מתעריף החיבור בתוך 14 יום. חיבורים זמניים במתח גבוה יינתנו רק למי שעומד בתנאים לקבלת התחייבות במתח עליון, וינותקו אם לא יעמוד במועדי הקמת תחנת המשנה.

<u>החזר הבטוחה וחילוטה לפי אבני דרך</u>

הבטוחה בסך 2 מיליון ₪ למגה-וואט תוחזר למבקש בחלקים, כנגד עמידה באבני הדרך, ותחולט (בשיעורים מהבטוחה המקורית) במקרה של אי-עמידה:

- **10%** - עם חתימה על הסכם תיאום טכני במועד (חצי שנה מהתשלום הראשון). אי-עמידה: חילוט 10% ופקיעת ההתחייבות.

- **10%** - עם הצגת היתר בנייה או אישור הזמנת ציוד לתחנת המשנה, לפי המאוחר, במועד שנקבע בתיאום הטכני. אי-עמידה: חילוט 10% ופקיעת ההתחייבות.
- **30%** - עם מתן מתח במועד שנקבע בתיאום הטכני. איחור: חילוט 5% לכל חודש עד 30% בתום שישה חודשים; לא חוברה תחנת המשנה גם אז - פקיעת ההתחייבות. עיכוב הנובע מספק שירות חיוני אינו נספר.
- **20%** - בתחילת השנה השלישית ממתן המתח, אם הצריכה השנתית הממוצעת הגיעה ל-30% לפחות מגודל החיבור באחת משתי השנים הראשונות. אי-עמידה: חילוט בלבד, ללא פקיעה.
- **30%** - בתחילת השנה השישית, אם הצריכה הגיעה ל-60% לפחות באחת מחמש השנים הראשונות. אי-עמידה: חילוט והקטנת גודל החיבור ב-50% מהחלק שלא נוצל.
- מהשנה השביעית - בדיקה שנתית; ניצול נמוך מ-60% בשלוש שנים רצופות יביא להקטנת החיבור ב-50% מהחלק שלא נוצל.

אי-תשלום התשלום הראשון בתוך 14 יום מהתשובה יביא לפקיעת התשובה אך להחזר הבטוחה במלואה. הקטנת גודל החיבור ביוזמת המבקש תביא לחילוט מלוא הבטוחה בגין החלק שהוקטן. הרשות מדגישה כי הבטוחה תחולט גם בנסיבות שאינן בשליטת המבקש, למעט כוח עליון, וכי **לא יהיה שיקול דעת להפחתת החילוט במקרה פרטני** - הקלות יינתנו, אם בכלל, במקרים רוחביים בלבד.

<u>מנגנון השלת עומס</u>

מנהל המערכת יהיה רשאי להפחית את ההספק המסופק לחוות השרתים **עד 30% מגודל החיבור** בהיקף של **עד 200 שעות בשנה קלנדרית**: עד 6 שעות בהתראה של 48 שעות, עד 4 שעות בהתראה של 24 שעות, ועד שעתיים בהתראה קצרה יותר. המנגנון יופעל רק למניעת אירוע ניהול ביקוש צרכנים, באירועים חריגים או להימנעות מהפעלה חריגה של יחידות ייצור לפי חוק אוויר נקי - ולא לצורך תכנון העמסה כלכלית. ההתראה תימסר ישירות לצרכן באמצעי דיגיטלי, ושעות ההשלה ינוכו מבדיקת הסטיות של המספק.

המנגנון ייכנס לתוקף ביום **1.1.2028 ויחול על כלל חוות השרתים**, לרבות אלה שקיבלו התחייבות או חוברו לפני ההתלייה. הרשות מנמקת זאת בכך שחוות שרתים מתוכננות ממילא עם גיבוי פנימי מלא (גנרטורים ו-UPS). מנהל המערכת יהיה רשאי לדרוש התקנת אמצעים טכניים לעמידה במנגנון, לרבות רשם הפרעות איכות חשמל, גם לאחר החיבור, להתקנה בתוך 90 יום.

<u>ייצור עצמי ושקיפות</u>

חוות שרתים מעל 8 מו״א יוכלו להקים מתקני ייצור פוטו-וולטאיים ומתקני אגירה לצריכה עצמית, ללא הזרמה לרשת, **עד מלוא גודל החיבור** - במקום המגבלה הקיימת של 20% מגודל החיבור ועד 8 מו״א. הדבר אינו מקנה קדימות בתור ואינו פוטר מרישיון.

מנהל המערכת יפרסם באתרו את תשובות הישימות וההתחייבויות במלואן (שם המבקש, מיקום, הספק, פרויקטים נדרשים ומועדים, פרויקטים מתחרים), את סטטוס כלל הבקשות ואת יתרת המכסה הפנויה. מידע מסחרי ופרופיל צריכה לא יפורסמו, ומבקש המעוניין לחסות מידע יודיע על כך בתוך 7 ימי עבודה.

<u>הוראות מעבר - מה צפוי לבקשות שהוגשו לפני ההתלייה</u>

ההחלטה תחול גם על בקשות שהוגשו לפני 15.7.2026 וטרם קיבלו מתח, לפי השלב שבו הן מצויות:

מבקשים שלא קיבלו "אישור על השלמת נתונים" לפני ההתלייה. בקשותיהם יבוטלו, והם יידרשו להתחיל את ההליך מראשיתו כמבקשים חדשים - בדיקת ישימות ולאחריה בקשת חיבור.

מבקשים שקיבלו אישור על השלמת נתונים (עם או בלי תשובה). יהיו פטורים מבדיקת ישימות, בקשתם תיחשב כבקשת חיבור ומקומם בתור יישמר - ובלבד שישלימו את **כל** תנאי הסף (תכנית מפורטת, הצהרה, חוות דעת מהנדס ובטוחה של 2 מיליון ₪ למגה-וואט) **בתוך 60 יום** ממתן התשובה. מי שטרם קיבל תשובה יקבלה בתוך 30 ימי עבודה מיום התחילה; ניתן להגיש בקשה מעודכנת להקטנת ההספק בלבד בתוך 14 יום מיום התחילה, ואז יעמדו למבקש 30 יום מהתשובה המעודכנת. לא ניתן לפצל בקשה או לשנות את שם המבקש או מיקום החיבור בלי לוותר על המקום בתור. מי שלא יעמוד בתנאים - בקשתו תיחשב כבדיקת ישימות, ויוכל להתמודד על המכסה רק בהפקדת 0.5 מיליון ₪ למגה-וואט.

מבקשים שקיבלו תשובה הכוללת חיבור זמני ללא התחייבות. יקבלו "התחייבות מותנית" ושמירת מכסה עד 1.6.2028, בכפוף להפקדת **בטוחה של 1 מיליון ₪ למגה-וואט בתוך 30 יום מיום התחילה**. אי-השלמת תנאי הסף עד תום תקופת האסדרה תביא לחילוט מלא, לפקיעת התשובה ולניתוק החיבור הזמני.

מבקשים שקיבלו התחייבות לחיבור וטרם חוברו. ההתחייבות תעמוד בתוקפה, גם אם מועד החיבור שנקבע בה עולה על 7 שנים, אך המבקש יידרש להפקיד **50% מהבטוחה** הנדרשת ממבקש חדש, לפי השלב שבו הוא מצוי, **בתוך 60 יום מיום התחילה**. מועדי החילוט יהיו המועדים שסוכמו עמו בתיאום הטכני, הבטוחה לאחר מתן מתח תעמוד על 50% מהשיעור הרגיל, ומנגנון השלת העומס יחול עליו. הרשות קובעת כי למבקשים אלה לא התגבש אינטרס הסתמכות הראוי להגנה, שכן ללא ההחלטה היו מקבלים תשובות שליליות.

<u>משמעויות מעשיות - מה מומלץ לעשות כבר עכשיו</u>

מיפוי הסטטוס של כל בקשה. הוראות המעבר מבחינות בין ארבע קבוצות, ולכל אחת לוחות זמנים קצרים (14, 30 או 60 יום מיום התחילה) וסכומי בטוחה שונים. יזמים שהגישו בקשות לפני ההתלייה צריכים לברר כבר עתה באיזו קבוצה הם מצויים, אילו מסמכים חסרים להשלמת תנאי הסף, ולהיערך להעמדת הבטוחה במועד - פיגור של ימים ספורים עלול להביא לאובדן המקום בתור.

היערכות סטטוטורית. תכנית מפורטת מאושרת לחוות, לתחנת המשנה ולמסעף החיבור הפכה לתנאי סף, ולא עוד שלב מאוחר. הרשות דוחה את הטענה כי לא ניתן לקדם תכנון ללא התחייבות לחיבור, ומפנה לבדיקת הישימות ולאמת המידה לעבודות תכנון מקדימות ככלי לקידום התכנית. מי שטרם החל בהליך התכנוני - מסלול הות"ל לחוות שרתים כתשתית לאומית, ככל שיאושר, עשוי לקצר את לוחות הזמנים.

הסכמי הקרקע מול קיבוצים, מושבים ובעלי קרקע. הסכמי האופציה והמייסדים לחוות שרתים נחתמו ברובם לפני שהיו ידועים תנאי הסף, הבטוחות ומגבלת 200 מגה-וואט. מומלץ לבחון בהסכמים הקיימים את ההתאמה בין אבני הדרך החוזיות (תקופת האופציה, מועדי מימוש, תשלומים לישוב) לבין אבני הדרך הרגולטוריות החדשות; את הגדרת ההספק המתוכנן לנוכח התקרה; את חלוקת האחריות והעלות בגין הבטוחות ובגין חילוטן; את השלכות הקטנת החיבור או פקיעת ההתחייבות על תוקף ההסכם; ואת ההוראות בדבר חלוקת שטחים והיתרים לתחנת המשנה ולקו המסעף, שאישורם התכנוני הפך לתנאי סף. בהסכמים חדשים מומלץ לעגן את הנושאים האלה במפורש.

הסכם הלקוח. הדרישה להסכם מחייב עם לקוח ל-35% מהעומס עד התיאום הטכני מקדימה בשנים את שלב השיווק של הפרויקט. יזמים ללא לקוח עוגן יתקשו לעבור את השלב, ויש להיערך לכך מראש, לרבות בהסכמי המימון.

מימון. הבטוחות בסכומים של מאות מיליוני ₪, חובת ניצול החיבור ומנגנון השלת העומס ישפיעו על מודל המימון של כל פרויקט ועל דרישות המממנים. מומלץ לבחון מוקדם ככל האפשר את זמינות הבטוחות הדיגיטליות ואת עלותן.

הגשת התייחסות לשימוע. הרשות מבקשת במפורש את עמדת הציבור בשאלת הקריטריונים לתיעדוף - השאלה שתקבע מי מבין הבקשות יזכה במכסה. בעלי בקשות קיימות ויזמים המקדמים פרויקטים מתקדמים מבחינה תכנונית ומסחרית עשויים להרוויח מקביעת קריטריונים איכותיים, ואילו מי שמסתמך על מקומו בתור - מהשארת הכלל הקיים. זו הזדמנות ממשית להשפיע, ומומלץ לנצלה.

<u>מועדים</u>

- **התייחסויות לשימוע** - עד יום שלישי, **17.11.2026 בשעה 12:00**, לגב' אסנת מרום, מזכירת המליאה, בדוא"ל HEARING@pua.gov.il (טל' 02-6217109). הרשות הבהירה כי לא תינתן דחייה נוספת, ויש לוודא אישור קבלה.
- **וובינר של רשות החשמל** בנושא חוות השרתים - ביום 4.11.2026.
- **תחילה** - עם פרסום אמות המידה ברשומות, בנוסחן הסופי; הרשות תבחן את האסדרה מחדש בתוך שנתיים.

<u>סיכום</u>

הצעת ההחלטה מסמנת מעבר מחיבור חוות שרתים כצרכן רגיל לאסדרה ייעודית, שבמרכזה סינון באמצעות היתכנות תכנונית, לקוח מחייב ובטוחות כספיות משמעותיות. המכסה המוצעת קטנה בסדרי גודל מהביקוש, והתחרות עליה תוכרע בחודשים הקרובים - בין אם לפי סדר העמידה בתנאי הסף ובין אם לפי קריטריונים שייקבעו בשימוע נוסף. ליזמים, לישובים ולבעלי קרקע המצויים בתהליך, הדבר מחייב בחינה מיידית של מצב הבקשה, של ההסכמים ושל יכולת העמידה בלוחות הזמנים ובבטוחות.

קישור לשימוע רשות החשמל ולמסמכיו - כאן

קישור להרשמה לוובינר של רשות החשמל (4.11.2026) - כאן

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה בעניין זה.

יניב בירנבאום, עו"ד

דוא"ל: yanivb@ek-lawyers.com